

EL VOLTOR A MALLORCA

El Buitre Negro en Mallorca
The Black Vulture in Mallorca
Der Mönchsgeier auf Mallorca

COL·LECCIÓ
1

GALERIA
BALEAR
D'ESPÈCIES

VOLTOR

FOTO DE PORTADA/COVER PHOTOGRAPH/FOTO TITELSEITE

ELS NIUS MALLORQUINS, PENJATS SOBRE EL MAR, SÓN, AMB TOTA SEGURETAT, ELS MÉS BELLS DEL MÓN • LOS NIDOS MALLORQUINES SUSPENDIDOS SOBRE EL MAR SON, SIN DUDA, LOS MÁS BELLOS DEL MUNDO • THE NESTS IN MALLORCA OVERHANGING THE SEA ARE WITHOUT A DOUBT THE MOST BEAUTIFUL IN THE WORLD • DIE ÜBER DEN ABGRUND DES MEERS HÄNGENDEN HORSTE DER MALLORQUINISCHEN GEIER SIND SICHERLICH DIE SCHÖNSTEN DER WELT.

(FOTO DE PORTADA: JF & M. TERRASSE)

EL VOLTOR A MALLORCA FORMA PART DE LA GALERIA BALEAR D'ESPÈCIES,
COL·LECCIÓ PATROCINADA PER
LA CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT DEL GOVERN DE LES ILLES BALEARS

**Govern
de les Illes Balears**

Conselleria de Medi Ambient

DIRECCIÓ I TEXTOS: JOAN MAYOL (CMA)

© DE LES FOTOGRAFIES: ELS AUTORS

© D'AQUESTA EDICIÓ: BALTAR & ASSOCIATS

DISSENY: BALTAR

TRADUCCIÓ: MARISA JANER BRUNKE (ALEMANY), RICK LARG (ANGLÈS)

CORRECCIÓ LINGÜÍSTICA: CIL BUELE (CMA)

IMPRESSIÓ: GRÀFICAS MALLORCA

ISBN: 84-95572-41-9

DIPÒSIT LEGAL:

PERIFÈRICS

Can Serinyà, 9, 2n - 07003 Palma (Mallorca)

Tel. 971 72 79 39

baltar2@baltar.infonegocio.com

ÍNDEX/ ÍNDICE/ INDEX/ VERZEICHNIS

EL VOLTOR A MALLORCA	5
ÀLBUM FOTOGRÀFIC/ ÁLBUM FOTOGRÁFICO/ PHOTOGRAPH ALBUM/ FOTOALBUM	16-81
EL BUITRE NEGRO EN MALLORCA	82
THE BLACK VULTURE IN MALLORCA	86
DER MÖNCHSGEIER AUF MALLORCA	90

... O DEL VOLTOR QUE PUJA SENT L'ALA GEGANTINA ... (COSTA I LLOBERA, "EL PI DE FORMENTOR") • ... O DEL BUITRE QUE SUBE COMO UN ALA GIGANTE ... (COSTA I LLOBERA, "EL PI DE FORMENTOR") • ... OR OF THE VULTURE THAT CLIMBS LIKE A GIGANTIC WING ... (COSTA I LLOBERA, "EL PI DE FORMENTOR") • ... ODER VOM GEIER, DER SEINE GIGANTISCHEN SCHWINGEN ERHEBT ... (VON: COSTA I LLOBERA, "EL PI DE FORMENTOR").

(FOTO: CLIMENT PICORNELL.)

EL VOLTOR A MALLORCA

L'espècie

Linné, el pare de la nomenclatura científica de les espècies, va batir el voltor negre com *Aegypius monachus*, que literalment vol dir “àguila-voltor com un frare”. L'evocació monàstica té a veure amb el color general, terrós fosc dels adults i negre dels joves, i les plomes de la part de darrera del coll, que es disposen com una caputxa. El nom del gènere és també justificat: certament, és un voltor (adaptat totalment al règim carronyaire, urpes relativament menys poderoses que les d'accipitriformes caçadores) però menys especialitzat que les altres espècies que conegué el naturalista suec, com el voltor lleonat o la miloca: el cap no és tan pelat com el d'aquests, i el bec és més poderós, molt similar al de les grans àguiles. La fesomia, determinada per aquest darrer caràcter i les celles òssies, ha estat descrita sovint com altiva i majestuosa. En qualsevol cas, és indiscutible que l'animal resulta bell dins la seva sòbria coloració.

Però n'és el vol la característica més impressionant. Són més de dos metres i mig d'envergadura, d'ales amples i rectes, i una superba capacitat per al planatge. La longitud de l'animal és molt més limitada (poc més d'un metre), de manera que el que hom veu és un immens rectangle que recorre el cel, amb un capet inquisitiu recollit sobre les espatlles, i una cua lleugerament afuada que li permet maniobres molt més acrobàtiques del que sembla possible a primera vista. El domini de l'aire és sensacional: hi passa hores amb una mínima despesa energètica, cercant amb la seva vista poderosa els cadàvers de què s'alimenta. En trobar les despulles, generalment d'un herbívor de talla mitjana o petita, pot ingerir una gran quantitat d'aliment, fins a més de la meitat del seu pes (que és d'uns vuit o nou kg com a molt). Els lectors de rondalles coneixen la vella expressió pagesa: una panxada de voltor, es deia a la Mallorca rural que els coneixia de prop.

La vida dels voltors

Els voltors cerquen l'aliment amb aquests vols d'exploració, sobre territoris prou extensos, que recorren quotidianament, solitaris o en parella, però probablement a la vista d'altres congèneres, que es vigilen mútuament a distància. Els vols d'aproximació a un possible esquer, per la seva part, o d'altres aus carnisseres, com corbs o altres voltors, els atreuen. Desconfiats, poden esperar hores o dies abans d'amollar-se sobre la carronya, on ocasionalment es reuneixen molts d'individus.

També la reproducció és semigregària: formen colònies molt laxes, constraint nius disforjos sobre arbres de bona talla, que la parella regenta quasi tot l'any. El cicle reproductor s'inicia en ple hivern, amb el garniment de la plataforma amb herba i llana. La parella hi passa llargues hores, en un festeig tranquil, esplugant-se mútuament; o vola pel seu territori, amb ocasionals acrobàcies i xocs d'arpes, en cucaveles espectaculars. La posta és d'un sol ou, que necessita ser covat quasi dos mesos, tasca en la qual s'alternen els dos progenitors. La col·laboració es manté a la criança del poll, que passarà al niu de vint-i-dos a vint-i-sis setmanes, les primeres de les quals sempre en companyia d'un dels adults.

Si al niu pot haver ocasionals riscos per al poll, tanmateix poc freqüents, l'adult no té enemics rellevants... excepte els homes! La talla i l'aliment fan que cap espècie en sigui predadora, si més no a Europa. No sabem quant temps viu a la natura, però en captivitat pot superar els quaranta anys, xifra que es poc probable que pugui assolir en les difícils condicions que implica la llibertat.

UN VOLTOR JOVE ALETEJA SOBRE EL NIU, OBRINT-SE PAS CAP AL CEL • UN BUITRE JOVEN ALETEA SOBRE EL NIDO, ABRIÉNDOSE PASO HACIA EL CIELO • A JUVENILE FLAPS ITS WINGS OVER THE NEST, MAKING ITS WAY UP INTO THE SKIES • EIN JUNGER GEIER BEI FLUGÜBUNGEN AM HORST AUF SEINEM WEG GEN HIMMEL.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

Els voltors al món

El voltor negre és una espècie euroasiàtica d'amplia distribució, però molt afectada per l'activitat humana. De forma natural, vivia des dels països mediterranis fins a l'est de la Xina i Mongòlia. En els darrers dos segles, ha estat extermínat del Marroc, França, Itàlia i diverses illes mediterrànies; i reduït a relictuals les poblacions dels Balcans i Turquia. La informació disponible de les repúbliques ex-soviètiques i de l'est de la seva àrea és fragmentària; però hi ha indicis per creure que la població ibèrica, superior a les mil parelles reproductores, és avui la més sana i densa del món, tot i haver-n'hi nuclis molt importants a Rússia i Mongòlia. També viu a l'Himàlaia, i és l'espècie que s'ha vist volar a major altura, als costers de l'Everest.

En gran part de la seva àrea de distribució, conviu amb el voltor lleonat o d'altres del mateix gènere (*Gyps*), a més de la miloca i el trencalòs. La nostra espècie és més eficient en la recerca de preses més petites, herbívors de talla mitja o reduïda (entre la de la cabra i del conill), i, si participa a tiberis amb altres voltors, ingereix les parts més dures i resistentes, deixant per una banda butzam i vísceres als lleonats, i els ossos per al trencalòs. La miloca es conforma, de grat o per la força, amb els fragments esmicolats, o les restes quan els cosins majors estan sadolls.

Aquesta especialització sobre preses menors, i la nidificació arbòria i no rupícola, ha fet l'espècie molt vulnerable, als verins i a la rapacitat humana respectivament. Per això és l'espècie de voltor del Vell Món que més ha sofert històricament.

LA SERRA DE TRAMUNTANA, UN MARC EXCEL·LENT PER ALS DARRERS VOLTORS INSULARS DEL MÓN • LA SERRA DE TRAMUNTANA, UN EXCELENTE MARCO PARA LOS ÚLTIMOS BUITRES INSULARES DEL MUNDO • THE SERRA DE TRAMUNTANA, AN EXCELLENT SETTING FOR THE LAST ISLAND VULTURES IN THE WORLD • DIE SERRA DE TRAMUNTANA BIETET HERVORRAGENDE BEDINGUNGEN FÜR DIE WELTWEIT LETZTE MÖNCHSGEIER-INSELPPOPULATION.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

Els voltors insulars

Xipre i Sardenya han estat les darreres illes on s'ha extingit el voltor negre, tal vegada en els anys 70 del passat segle. Durant la segona guerra mundial, encara se'n fotografià algun a Creta. De Sicília, s'esvaí molt abans, probablement en el segle XIX.

Probablement el voltor negre es va expandir per la Mediterrània a finals del Terciari, quan s'alimentava de les distintes espècies d'herbívors que poblaven de manera natural aquestes terres. Com a mínim, a Mallorca se n'han trobat restes fòssils coetànies amb el *Myotragus*, i molt anteriors a l'arribada de l'home. Aquest el va迫çar a canviar de règim alimentari, i en els darrers mil·lennis ha passat a dependre del bestiar quasi per complet (el conill, especialment amb la mixomatosi, n'és també part de la dieta). Avui, ovelles i cabres són la base de la seva alimentació.

Mallorca és una illa molt favorable per al voltor negre: la Serra li proporciona una combinació especialment segura per a la cria: els arbres que creixen en els vertiginosos penyalars marins. Les corrents ascendents i vents de coster donen un magnífic suport a les planejades de l'animal, i l'extensió de les contrades ramaderes de l'illa és una bona font d'aliment. Ni el relleu ni l'extensió de les altres illes Balears es presten a mantenir-ne una població, tot i que hi són ocasionals les visites, més esporàdiques a Eivissa, massa llunyana per a la capacitat d'incursions marines de la gran au. Temps enrera, quan la tracció animal era la base exclusiva del transport i la feina agrícola insular, la població de voltor negre devia ser molt gran; però ens n'han quedat testimonis molt limitats. Anotem els més espectaculars: a finals del segle XVIII, les autoritats municipals pagaren per la destrucció de 45 voltors en tres anys (a raó de 3 sous). A l'època, el greix de voltor era prou apreciat dels apotecaris, que en feien ungüents, com deixà escrit el naturalista Vilella, el qual n'envià un exemplar embalsamat al Gabinet Reial, abatut “*en la selva dicha del Coll den Rabasa*”(Sic).

Imaginem, si els arcabussos i ballestes podien posar fi a la vida de l'animal, què no va passar quan es modernitzen i fan populars les armes de foc, a la primera meitat del segle XX. A més, carruatges i jous desaparegueren en favor de cotxes i tractors. Sobretot, un perill invisible i mortal s'estengué com una pesta bíblica: el verí. Com a mínim a partir dels anys 60, alguns inconscients o desaprensius aprengueren a esquitxar la llana d'animals morts amb insecticides concentrats, amb la idea de fer desaparèixer corbs i salvatgina. El voltor en fou la principal víctima. Un animal de poca capacitat reproductiva (sols un poll per any, i maduresa tardana), no pot suportar una mortalitat artificial, i la població mallorquina, la darrera insular del món, va declinar de forma dramàtica. En el darrer quart del segle XX, menys de dues dotzenes de voltors volaven sobre l'illa i va haver-hi anys que no va néixer cap poll a Mallorca, cosa que podria perfectament ser inèdita en desenes de milers d'anys...Els voltors mallorquins seguien la via dramàtica de l'extinció, que ja havien conegit les poblacions de les altres illes que habitaven.

La recuperació del voltor negre a Mallorca

Afortunadament, però, passaren altres coses. La més important, fora cap dubte, és que l'amor als voltors es va estendre a Mallorca com una epidèmia! De fet, feia temps que hi havia il·luminats que l'apreciaven. Vegeu, si dubtau, els versos de Joan Alcover o Costa i Llobera, que ens serviran de peu per algunes imatges. Els anys setanta, però, comencen a cercar els voltors pels céls de l'illa més ells que mai, primer una dotzena, mig centenar anys més tard, i avui ja són milers els que han participat a l'experiència. Els voltors han seduït molts d'illencs; i han fet venir a l'illa gent de fora, per estudiar-los i protegir-los, de molts diversos països. Ha estat gràcies a aquesta curiositat i aquesta il·lusió que s'ha superat aquell mínim demogràfic; i avui quasi un centenar de voltors volen cada dia entre blau i blau, del cel i de la mar, com encertadament titulà un d'aquells precursors la primera pel·lícula que el tengué com a protagonista.

Cents de persones han participat en els recomptes que han permès seguir l'evolució demogràfica de la població. Desenes de voluntaris i professionals han vigilat els nius i informat els vianants que podrien destorbar-los cada primavera. Altres han aportat aliment a les menjadores distribuïdes a distints punts de la Serra. Hi ha molts ramaders que cedeixen bestiar vell com a aliment. L'animal ignorat o perseguit fins fa poc, ha esdevingut avui el símbol de la protecció de la natura a les Balears, i s'hi han dedicat molts d'esforços, humans i materials, a la conservació. La tranquil·litat de les zones de cria, l'aportació d'aliment

EL VOLTOR POT PASSAR HORES SENSE BATRE LES ALES, I DESPLAÇAR-SE MOLTS KILOMETRES AMB UNA MÍNIMA DESPESA ENERGÈTICA • EL BUITRE PUEDE PASAR HORAS SIN BATIR LAS ALAS Y DESPLAZÁNDOSE MUCHOS KILÓMETROS CON UN MÍNIMO GASTO ENERGÉTICO • THE VULTURE CAN SPEND HOURS GLIDING, COVERING MANY KILOMETERS WITH A MINIMUM EXPENDITURE OF ENERGY • EIN GEIER KANN STUNDEN IM FLUG VERBRINGEN UND KILOMETERWEITE STRECKEN ZURÜCKLEGEN, WOBEI ER KAUM ENERGIE VERBRAUCHT.

(FOTO: JOAN MARIO REBASSA)

de forma localitzada i constant, l'alliberament d'exemplars nascuts en captivitat i sobretot, la tasca per evitar l'ús de verí, amb informació i amb vigilància, han estat la clau de l'èxit que ens ha acompanyat en els darrers anys. Un èxit que, tot s'ha de dir, és provisional: els voltors depenen d'una ramaderia en crisi, bastaria un bàrbar enverinador per ocasionar una catàstrofe, com podria ocasionar-la també l'extensió fora de lloc d'activitats urbanístiques... En conservació, sols són definitius els fracassos (l'extinció, la destrucció d'un espai natural...).

No es pot clooure aquest comentari inicial a les imatges que protagonitzen el llibre sense evocar la participació, quasi sempre desinteressada, de tantes persones i institucions. És impossible relacionar les primeres, però almenys s'han d'esmentar les entitats que més han aportat a la recuperació del volt or mallorquí: ADENA i la Societat d'Història Natural de les Balears en els inicis, el Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa des dels anys 70 i amb especial intensitat, ICONA i el Govern Balear, els governs d'Extremadura, les dues Castelles i Andalusia, diversos parcs zoològics i co-leccions ornitològiques, des de Son Reus fins a Letònia, que han aportat aus a l'alliberament, o participat en els programes de cria en captivitat. La Unió Europea (LIFE) i la Societat Zoològica de Frankfurt s'han implicat amb decisió. I finalment, la Fundació Voltor Negre, que aporta la seva dedicació professional en l'execució dels projectes de la Conselleria de Medi Ambient a favor de la població mallorquina.

L'EXTENSIÓ DE LES ALES DEU SER CÒMODA PER AQUESTES AUS, I L'ACCIÓ DEL SOL ÉS BENÈFICA PER A LES PLOMES. UN JOVE S'ASSOLELLA SOBRE EL NIU, POC ABANS DE VOLAR • PARA ESTAS AVES, LA EXTENSIÓN DE LAS ALAS TIENE QUE SER CÓMODA. LA ACCIÓN DEL SOL ES BENEFICIOSA PARA LAS PLUMAS. UN JOVEN TOMA EL SOL SOBRE EL NIDO, POCO ANTES DE INICIAR EL VUELO • THESE BIRDS MUST FIND STRETCHING THEIR WINGS COMFORTABLE. THE EFFECT OF THE SUNSHINE IS BENEFICIAL FOR THEIR FEATHERS. A JUVENILE SUNBATHES ON THE NEST, JUST BEFORE TAKING OFF • FÜR DIESE VÖGEL SCHEINT DIE SPANNBREITE IHRER FLÜGEL ÄUSSERST BEQUEM ZU SEIN. DIE SONNENEINWIRKUNG TUT DEM GEFIEDER GUT. EIN JUNGGEIER NIMMT ÜBER SEINEM HORST EIN SONNENBAD, BEVOR ER SICH ZUM FLUG AUFSCHWINGT.

(FOTO: JOAN MARIO REBASSA)

ELS VOLTORS SOLS CRIEN UN JOVE PER ANY, QUE HA DE SER ATÈS AL NIU DURANT QUATRE MESOS • LOS BUITRES TAN SOLO CRÍAN UN POLLO POR AÑO, QUE HA DE SER ATENDIDO EN EL NIDO DURANTE CUATRO MESES • VULTURES HAVE ONLY ONE CHICK A YEAR, WHICH IS REARED IN THE NEST FOR FOUR MONTHS • DIE MÖNCHSGEIER BRÜTEN NUR EIN EI PRO JAHR AUS, DAS 4 MONATE LANG IM HORST BETREUT WIRD.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

L'ENVERGADURA, DE MÉS DE DOS METRES I MIG, EN FA L'AU MÉS GRAN D'EUROPA • LA ENVERGADURA, DE MÁS DE DOS METROS Y MEDIO, LO CONVIERTE EN EL AVE MÁS GRANDE DE EUROPA • ITS WINGSPAN OF OVER TWO AND A HALF METRES MAKES IT THE LARGEST BIRD IN EUROPE • DIE FLÜGELSPANNBREITE, DIE MEHR ALS ZWEIEINHALB METER BETRÄGT, MACHT DEN MÖNCHSGEIER ZUM GRÖSSTEN VOGEL EUROPAS.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

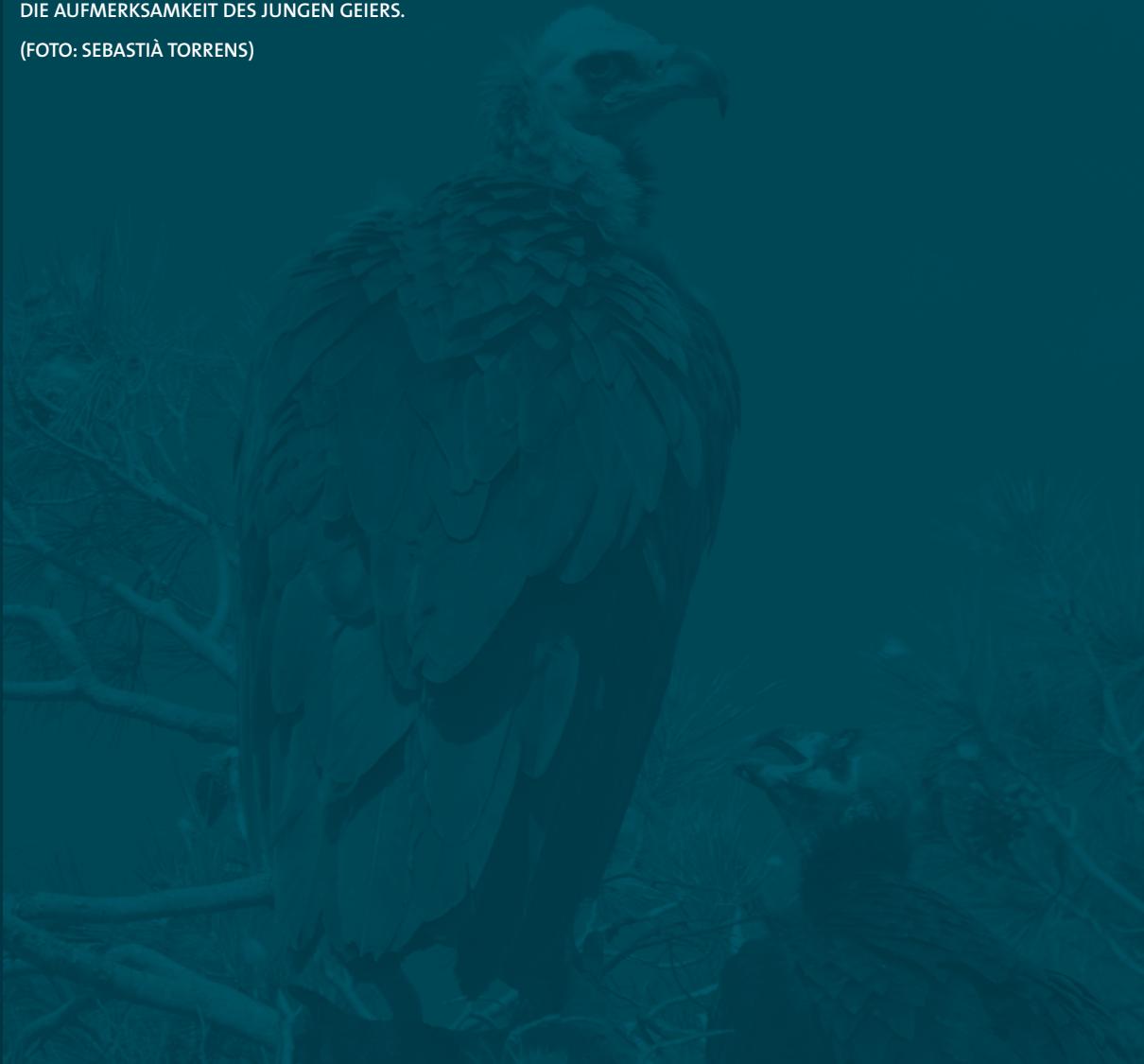

EN LES SEVES DARRERES SETMANES AL NIU, EL JOVE PASSA SOL MOLTES D'HORES • EL JOVEN SE PASA MUCHAS HORAS SOLO EN SUS ÚLTIMAS SEMANAS EN EL NIDO • THE FLEDGLING WILL SPEND MANY HOURS ALONE IN ITS LAST FEW WEEKS IN THE NEST • DIE LETZTEN WOCHEN IM HORST VERBRINGT DER JUNGVOGEL VIEL ALLEIN.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

LA PRESÈNCIA DE QUALEVOGL GRAN AU SUSCITA LA CURIOSITAT DEL JOVE. • LA PRESENCIA DE CUALQUIER GRAN AVE SUSCITA LA CURIOSIDAD DEL JOVEN • THE PRESENCE OF ANY LARGE BIRD INTRIGUES THE JUVENILE • DIE GEGENWART GROSSER VÖGEL ERREGT DIE AUFMERKSAMKEIT DES JUNGEN GEIERS.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

LA LONGITUD DE L'ANIMAL ÉS APROXIMADAMENT D'UN METRE, I EL PES, DE SIS A VUIT KG. • LA LONGITUD DEL ANIMAL ES APROXIMADAMENTE DE UN METRO, Y EL PESO, DE SEIS A OCHO KG. • THE BIRD IS ABOUT ONE METRE LONG AND WEIGHS FROM SIX TO EIGHT KILOS. • DIE LÄNGE DES VOGELS BETRÄGT ETWA EINEN METER, SEIN GEWICHT 6-8 KG.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

GRÀCIES A LA SEVA VISTA, MOLT PODEROSA, POT LOCALITZAR EL SEU ALIMENT A GRAN DISTÀNCIA • GRACIAS A SU VISTA, MUY PODEROSA, PUEDE LOCALIZAR EL ALIMENTO A GRAN DISTANCIA • THANKS TO ITS KEEN SIGHT IT CAN SPOT FOOD AT A GREAT DISTANCE • DANK SEINES SCHARFEN BLICKS KANN ER SEINE NAHRUNG SCHON AUS WEITER ENTFERNUNG ERKENNEN.

(FOTO: JOAN MARIO REBASSA)

NO ÉS FÀCIL PODER VEURE LA FAMÍLIA AL COMPLET QUAN EL JOVE ÉS GRAN. UN DELS ADULTS DE LA IMATGE VA SER ANELLAT QUAN ERA POLL • NO ES FÁCIL PODER VER A LA FAMILIA AL COMPLETO CUANDO EL JOVEN ES MAYOR. UNO DE LOS ADULTOS DE LA IMAGEN FUE ANILLADO CUANDO ERA POLLO • IT IS UNUSUAL TO SEE THE WHOLE FAMILY TOGETHER EVEN WHEN THE FLEDGLING IS MATURE. ONE OF THE ADULTS IN THE PICTURE WAS RINGED AS A CHICK • ES IST NICHT LEICHT DIE GEIERFAMILIE ZUSAMMEN ZU SEHEN, WENN DER JUNGOGEL GRÖSSER IST. EINER DER ALTVÖGEL WURDE ALS NESTLING BERINGT.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

EL POLL ADOPTA UNA CONDUCTA INFANTIL I EMET GISCOS MOLT SUAUS PER ESTIMULAR L'ADULT A PEIXIR-LO • EL POLLO ADOPTA UNA CONDUCTA INFANTIL Y EMITE PEQUEÑOS GRITOS MUY SUAVES PARA ESTIMULAR AL ADULTO A ALIMENTARLE • THE CHICK BEHAVES IN AN INFANTILE WAY, MEWING SOFTLY, TO INDUCE THE ADULT FEED IT • DER JUNGOVDEL NIMMT NESTLINGSSTELLUNG EIN UND ERMUNTERT SEINE ELTERN DURCH LEISE RUFFE ZUR FÜTTERUNG.

(FOTO: SEBASTIÀ TORRENS)

EL COLOR TOTALMENT NEGRE ÉS PROPI DELS JOVES DE L'ANY. NO ÉS RARA LA COINCIDÈNCIA DE VOLTORS I CORBS A LA MATEIXA CARRONYA • EL COLOR TOTALMENTE NEGRO ES PROPIO DE LOS JÓVENES HASTA UN AÑO. NO ES RARA LA COINCIDENCIA DE BUITRES Y CUERVOS EN LA MISMA CARROÑA • YEAR-OLD JUVENILES ARE COMPLETELY BLACK. IT IS NOT UNUSUAL TO SEE VULTURES AND CROWS AROUND THE SAME CARCASS • DIE JUNGGEIER HABEN IM ALTER VON EINEM JAHR EIN VÖLLIG SCHWARZES GEFIEDER. EIN ZUSAMMENTREFFEN VON MÖNCHSGEIERN UND KOLKRABEN AM AAS IST NICHTS UNGEWÖHNLICHES.

(FOTO: BERNAT RAMIS)

SOPRÈN LA TENDRESA QUE HI POT HAVER A LA PARELLA I AMB EL POLL • SORPRENDE LA TERNURA QUE PUEDE HABER ENTRE LA PAREJA Y CON EL POLLO • THE TENDERNESS SHOWN BY THE ADULTS TOWARDS THE CHICK IS SURPRISING • ERSTAUNLICH WIRKT DIE ZÄRTLICHKEIT, MIT DER DAS ELTERNPAAR MITEINANDER UND MIT DEM NESTLING UMGEHT.

(FOTO: JF & M. TERRASSE)

36

UN JOVE SEMPRE REPRESENTA UNA ESPERANÇA PER AL FUTUR DELS VOLTORS MALLORQUINS • UN JOVEN SIEMPRE REPRESENTA UNA ESPERANZA PARA EL FUTURO DE LOS BUITRES MALLORQUINES • A JUVENILE REPRESENTS A HOPE FOR THE FUTURE OF THE MALLORCAN VULTURES • JEDES NESTLING BIRGT NEUE HOFFNUNG FÜR DIE ZUKUFT DER MALLORQUINISCHEN GEIER.

(FOTO: JF & M. TERRASSE)

EL JOVE PREPARA L'ATERRATGE DE L'ADULT AL NIU AMB UN RITUAL DE PACIFICACIÓ, EQUIVALENT ALS SALUTS ENTRE ELS HUMANS •

EL JOVEN PREPARA EL ATERRIZAJE DEL ADULTO EN EL NIDO CON UN RITUAL DE PACIFICACIÓN, EQUIVALENTE A LOS SALUDOS ENTRE

LOS HUMANOS • A JUVENILE MAKES WAY FOR AN ADULT LANDING ON THE NEST WITH A RITUAL OF PACIFICATION, THE EQUIVALENT

OF HUMANS GREETING ONE ANOTHER. • DAS NESTLING ERWARTET DIE LANDUNG SEINER ELTERN MIT EINEM FRIEDLICHEN RITUAL,

DAS DER BEGRÜSSUNG UNTER MENSCHEN ENTSPRICHT.

(FOTOS: CARLOS PACHE)

EL BEC I LA FORMA DEL CAP DEMOSTREN QUE AQUEST VOLTOR ÉS MÉS PRÒXIM, EVOLUTIVAMENT, DE LES ÀGUILES QUE ALTRES MÉS ESPECIALITZATS • EL PICO Y LA FORMA DE LA CABEZA DEMUESTRAN QUE ESTE BUITRE ES MÁS PRÓXIMO A LAS ÁGUILAS QUE OTROS MÁS ESPECIALIZADOS • BOTH ITS BILL AND THE SHAPE OF ITS HEAD SUGGEST THAT THIS SPECIES IS MORE CLOSELY RELATED TO EAGLES THAN OTHER MORE SPECIALIZED VULTURES • DER SCHNABEL UND DIE KOPFFORM ZEIGEN, DASS Dieser GEIER EHER ZUR FAMILIE DER ADLER ALS ANDERER VOGELARTEN GEHÖRT.

(FOTO: JORDI MUNTANER)

UNA IMATGE HISTÒRICA: EL 1974, AMB L'AJUDA DE DOS DUPLICADORS, S'OBTENIA LA PRIMERA FOTOGRAFIA D'UN NIU DE VOLTOR A MALLORCA • UNA IMAGEN HISTÓRICA: EN 1974, MEDIANTE DOS DUPLICADORES, SE OBTENÍA LA PRIMERA FOTOGRAFÍA DE UN NIDO DE BUITRE EN MALLORCA • A HISTORIC PICTURE: IN 1974 THE FIRST PHOTOGRAPH EVER OF A VULTURES' NEST IN MALLORCA WAS TAKEN, WITH THE AID OF TWO SLIDE DUPLICATORS • EIN HISTORISCHES BILD: 1974 WURDE DAS ERSTE FOTO EINES GEIERHORSTES AUF MALLORCA MIT ZWEI DUPLIKATOREN GEMACHT.

(FOTO: JESÚS R. JURADO)

...EL COLL RUAT ENFONYA DINS UNA PELL DE MART,/ AIXÍ EL VOLTOR S'ARRUFA SENSE GIRAR L'ESGUARD... (JOAN ALCOVER, "EL VOLTOR DE MIRAMAR") • ...EL CUELLO ARRUGADO SE HUNDE EN UNA PIEL DE MARTA,/ ASÍ EL BUITRE SE ENCOGE SIN GIRAR LA MIRADA... (JOAN ALCOVER, "EL VOLTOR DE MIRAMAR") • ITS WRINKLED NECK SINKS INTO THE SKIN OF A PINE MARTEN, / THUS THE VULTURE SHRINKS WITHOUT SHIFTING ITS GAZE (JOAN ALCOVER, "EL VOLTOR DE MIRAMAR") • ... DER HALS VERKRIECHT SICH UNTER EINER MARDERHAUT, OHNE DAS DER GEIER DABEI SEINE DECKUNG VERLIERT... (VON: JOAN ALCOVER, "EL VOLTOR DE MIRAMAR")
(FOTO: JESÚS R. JURADO)

A SON REUS, L'ANY 1986, ES VA ACONSEGUITR EL PRIMER ÈXIT DE CRIA EN CAPTIVITAT A MALLORCA, I EL JOVE VA SER ALLIBERAT A LA SERRA • EL AÑO 1986 EN SON REUS SE CONSIGUIÓ EL PRIMER ÉXITO DE CRÍA EN CAUTIVIDAD EN MALLORCA, Y EL JOVEN FUE LIBERADO EN LA SERRA DE TRAMUNTANA • THE FIRST SUCCESS IN THE BREEDING PROGRAMME WAS IN SON REUS IN 1986 AND THE JUVENILE BIRD WAS RELEASED IN THE SERRA DE TRAMUNTANA • IM JAHR 1986 WURDE IN SON REUS ERSTMALS EIN VOGEL AUF MALLORCA IN GEFANGENSCHAFT AUFGEZOGEN. ANSCHLIESSEND WURDE ER IN DIE SERRA DE TRAMUNTANA FREIGELASSEN.

(FOTO: XISCO AVELLÀ)

EL BEC PODERÓS PER DESGARRAR LA CARNASSA, I LA MIRADA PENETRANT, DONEN AL VOLTOR UNA FESOMIA MAJESTUOSA • EL PODEROZO PICO PARA DESGARRAR LA CARROÑA Y LA MIRADA PENENTRANTE DAN AL BUITRE UNA FISONOMÍA MAJESTUOSA • ITS POWERFUL BILL, DESIGNED TO RIP OPEN A CARCASS, AND PENETRATING STARE GIVE THE VULTURE ITS MAJESTIC FEATURES • DER KRÄFTIGE SCHNABEL ZUR ZERTEILUNG DER NAHRUNG UND DER DURCHDRINGENDE BLICK VERLEIHEN DEM GEIER SEIN MAJESTÄTISCHES AUSSEHEN.

(FOTO: CARLOS PACHE)

ELS ADULTS ALIMENTEN EL POLL REGURGITANT L'ALIMENT SEMIDIGERIT, DIVERSES VEGADES CADA DIA • LOS ADULTOS ALIMENTAN AL POLLUELO REGURGITANDO EL ALIMENTO SEMIDIGERIDO, VARIAS VECES CADA DÍA • THE ADULTS FEED THE CHICK BY REGURGITATING SEMI-DIGESTED FOOD SEVERAL TIMES A DAY • GEIER FÜTTERN IHR NESTLING MEHRMALS AM TAG, INDEM SIE HALBVERDAUTE NAHRUNG WIEDER HOCHWÜRGEN.

(FOTO: PERE GARCÍAS)

VOLTO

ELS PARES COINCIDEIXEN BREUS INSTANTS AL NIU, I ES RELLEVEN EN LA CURA DEL PETIT • LOS PADRES COINCIDEN BREVES INSTANTES EN EL NIDO, Y SE RELEVAN EN EL CUIDADO DEL PEQUEÑO • THE ADULTS ONLY COINCIDE IN THE NEST VERY BRIEFLY AND TAKE IT IN TURNS TO LOOK AFTER THEIR YOUNG • DIE ELTERN SIND IMMER NUR KURZ GEMEINSAM AM HORST UND WECHSELN SICH IN DER AUFZUCHT DES NESTLINGS AB.

(FOTO: PERE GARCÍAS)

LA SEPARACIÓ DE LES PLOMES PRIMÀRIES DÓNA ESTABILITAT AL VOL, I EVITA LES TURBULÈNCIES DE L'AIRE • LA SEPARACIÓN DE LAS PLUMAS PRIMARIAS DA ESTABILIDAD AL VUELO Y EVITA LAS TURBULENCIAS DEL AIRE • THE SEPARATION OF THE PRIMARY FEATHERS PROVIDES STABILITY IN FLIGHT, EVEN IN TURBULENT AIR • DIE WEIT AUSEINANDERSTEHENDEN HANDSCHWINGEN DIENEN DER FLUGSTABILITÄT UND VERMEIDEN LUFTTURBULENZEN.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

ELS VELLS PINS CENTENARIS QUE CREIXEN A LES ESCLETXES DEL PENYAL SÓN EL SUPORT DELS NIUS, USATS DURANT MOLT D'ANYS, ON S'ACUMULA GRAN QUANTITAT DE LLENYA. • LOS VIEJOS PINOS CENTENARIOS QUE CRECEN EN LAS GRIETAS DEL ACANTILADO SON EL SOPORTE DE LOS NIDOS, USADOS DURANTE MUCHOS AÑOS, DONDE SE ACUMULA GRAN CANTIDAD DE LEÑA • THE CENTURIES-OLD PINE TREES THAT GROW IN THE CLEFTS OF THE MOUNTAINOUS SLOPES HOLD THE NESTS THAT ARE USED YEAR AFTER YEAR AND ARE BUILT OF A HUGE AMOUNT OF ACCUMULATED WOOD • DIE JAHRHUNDERTALEN KIEFERN, DIE IN DEN FELSSPALTEN DES STEILHANGS WACHSEN, BILDEN DEN UNTERGRUND FÜR DIE HORSTE, DIE VIELE JAHRE LANG BENUTZT UND IMMER WIEDER MIT ÄSTEN VERGRÖSSERT WERDEN.

(FOTO: JOAN MAYOL)

SENSE ELS VOLTORS, ELS PAISATGES DE LA MUNTANYA DE MALLORCA PERDRIEN UN DELS SEUS ATRACTIUS MÉS HERMOSOS • SIN LOS BUITRES, LOS PAISAJES DE LA MONTAÑA DE MALLORCA PERDERÍAN A UNO DE SUS ATRACTIVOS MÁS HERMOSOS • WITHOUT THE VULTURES, THE MOUNTAIN LANDSCAPE OF MALLORCA WOULD LOSE ONE OF ITS MOST BEAUTIFUL FEATURES • OHNE DIE MÖNCHSGEIER VERLÖREN DIE BERGLANDSCHAFTEN MALLORCAS EINE IHRER SCHÖNSTEN REIZE.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

EL PLOMISSÓ DEL CAP DELS VOLTORS DE MÉS EDAT ÉS DE COLOR MOLT BLANQUINÓS • EL PLUMAJE DE LA CABEZA DE LOS BUITRES DE MÁS EDAD ES DE COLOR MUY BLANQUECINO • THE HEAD PLUMAGE OF THE OLDER VULTURES IS ALMOST WHITE • DIE KOPFDAUNEN ÄLTERER GEIER SIND NAHEZU WEISS.

(FOTO: EVELYN TEWES)

LES GRANS VALLS DE MUNTANYA, ON PASTUREN OVELLES I CABRES, SÓN EL TERRITORI VITAL DELS VOLTORS, QUE TANMATEIX S'AVVENTUREN ESPORÀDICAMENT AL PLA • LOS GRANDES VALLES DE MONTAÑA, DONDE PACEN OVEJAS Y CABRAS, SON EL TERRITORIO VITAL DE LOS BUITRES QUE, SIN EMBARGO, SE AVENTURAN ESPORÁDICAMENTE A VOLAR HASTA EL LLANO • THE LARGE MOUNTAIN VALLEYS, WHERE SHEEP AND GOATS GRAZE, ARE HOME TO THE VULTURES, WHICH, BY CONTRAST, ONLY OCCASIONALLY VENTURE OUT TOWARDS THE PLAIN OF MALLORCA • DIE GROSSEN BERGTÄLER, IN DENEN SCHAFE UND ZIEGEN WEIDEN, BILDEN DEN LEBENSRAUM DER GEIER, DIE ABER AUCH SPORADISCH BIS IN DEN "PLA" (DIE EBENE) FLIEGEN.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

L'ALLIBERAMENT DE JOVES CRIATS EN CAPTIVITAT A TOTA EUROPA, O RECUPERATS A CENTRES AUTONÒMICS, HA PERMÈS QUE LA POBLACIÓ MALLORQUINA SUPERI EL RISC D'EXTINCIÓ • LA LIBERACIÓN DE JÓVENES CRIADOS EN CAUTIVIDAD EN TODA EUROPA, O RECUPERADOS EN CENTROS AUTONÓMICOS, HA PERMITIDO QUE LA POBLACIÓN MALLORQUINA SUPERE EL RIESGO DE EXTINCIÓN • THE LIBERATION OF VULTURES REARED IN CAPTIVITY ALL OVER EUROPE, IN ADDITION TO THE RECOVERY PROGRAMME IN LOCAL CENTRES, HAS MEANT THAT THE POPULATION IN MALLORCA IS NOT NOW IN DANGER OF EXTINCTION • DIE FREILASSUNG VON JUNGEIERN, DIE EUROPaweit IN GEFANGENSCHAFT AUFGEZOGEN ODER IN AUFFANGSTATIONEN DER SPANISCHEN REGIONALREGIERUNGEN GESUNDGEPEFLEGT WURDEN, HAT BEWIRKT, DASS DIE MÖNCHSGEIER-POPULATION AUF MALLORCA NICHT MEHR VOM AUSSTERBEN BEDROHT IST.

(FOTO: EVELYN TEWES)

EL DESENVOLUPAMENT DEL POLL ÉS MOLT LENT. A LA IMATGE, EL JOVE DE SON REUS, FOTOGRAFIAT SOBRE EL SEU LLIT DE CÀRRITX

• EL DESARROLLO DEL POLLUELO ES MUY LENTO. EN LA IMAGEN, EL JOVEN DE SON REUS FOTOGRAFIADO SOBRE SU CAMA DE CARCERA • THE FLEDGING OF THE CHICK IS VERY SLOW. IN THE PICTURE, A JUVENILE IS PICTURED ON ITS BED OF MAURITANIAN TUSSOCK GRASS AT SON REUS • DER KLEINE ENTWICKELT SICH NUR LANGSAM. IM BILD SEHEN SIE DAS KÜKEN VON SON REUS AUF SEINEM BETT AUS GRAS.

(FOTO: JORDI MUNTANER)

COSTA I LLOBERA VA COMPARAR ELS NIUS DE VOLTOR AMB LES RUÏNES DEL CASTELL DEL REI • COSTA I LLOBERA COMPARÓ LOS NIDOS DE BUITRE CON LAS RUINAS DEL CASTELL DEL REI • COSTA I LLOBERA COMPARED THE VULTURES' NESTS WITH THE RUINS OF CASTELL DEL REI • COSTA I LLOBERA VERGLICH DIE HORSTE DER MÖNCHSGEIER MIT DEN RUINEN DES CASTELL DEL REI.
(FOTO: JOAN MAYOL)

AVUI DIA, EL VOLTOR DEPÈN TOTALMENT DEL MANTENIMENT DE LA RAMADERIA A LA SERRA: SENSE PAGESOS, NO TENDRÍEM VOLTORS • HOY EN DÍA, EL BUITRE DEPENDE TOTALMENTE DEL MANTENIMIENTO DE LA GANADERÍA EN LA SERRA: SIN PAYESOS, NO TENDRÍAMOS BUITRES • NOWADAYS, THE VULTURE RELIES COMPLETELY ON LIVESTOCK FARMING IN THE SERRA: WITHOUT THESE FARMERS, WE WOULD HAVE NO VULTURES • HEUTE HÄNGT DAS ÜBERLEBEN DER GEIER GÄNZLICH VON DER TIERHALTUNG IN DEN BERGEN AB; OHNE BAUERN HÄTTEN WIR KEINE GEIER.

(FOTO: BERNAT RAMIS)

LA SILUETA DEL VOLTOR APROXIMANT-SE ÉS UNA DE LES ESCENES MÉS EMOCIONANTS QUE ES POT VIURE A LA SERRA • LA SILUETA DEL BUITRE APROXIMÁNDOSE ES UNA DE LAS ESCENAS MÁS EMOCIONANTES QUE SE PUEDE VIVIR EN LA SERRA • THE SILHOUETTE OF A VULTURE APPROACHING IS ONE OF THE MOST EXCITING SIGHTS TO BE HAD IN THE SERRA • DIE SILHOUETTE EINES HERBEIFLIEGENDEN GEIERS IST EINES DER AUFREGENDSTEN ERLEBNISSE IN DER SERRA DE TRAMUNTANA.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

AVUI, ELS ILLENCS ESTEM ORGULLOSOS DE COMPARTIR AMB AQUESTA ESPÈCIE ELS PAISATGES DE LA SERRA DE TRAMUNTANA • HOY, LOS ISLEÑOS ESTAMOS ORGULLOSOS DE COMPARTIR CON ESTA ESPECIE LOS PAISAJES DE LA SERRA DE TRAMUNTANA • TODAY WE ISLANDERS ARE PROUD OF SHARING THE COUNTRYSIDE OF THE SERRA DE TRAMUNTANA WITH THIS SPECIES • WIR INSELBEWOHNER SIND HEUTE STOLZ DARAUF, UNSERE LANDSCHAFTEN IN DER SERRA DE TRAMUNTANA MIT DEM GEIER ZU TEILEN.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

UN VOLTOR ADULT A LA LLUM DE L'ALBA • UN BUITRE ADULTO A LA LUZ DEL ALBA • A MATURE VULTURE IN THE DAWN LIGHT • EIN
AUSGEWACHSENER GEIER IN DER MORGENDÄMMERUNG.

(FOTO: CARLOS PACHE)

LA CALMA HABITUAL D'AQUESTS ANIMALS POT DESAPARÈIXER QUAN ES DISPUTA L'ALIMENT A UN ALTRE VOLTOR, O L'AU SE SENT AMENAÇADA • LA CALMA HABITUAL DE ESTOS ANIMALES PUEDE DESAPARECER CUANDO SE DISPUTA EL ALIMENTO CON OTRO BUITRE, O EL AVE SE SIENTE AMENAZADA • THE HABITUAL CALM OF THESE BIRDS VANISHES WHEN THEY FIGHT WITH ANOTHER VULTURE OVER FOOD OR WHEN THEY FEEL THREATENED • DIE ÜBLICHE GELASSENHEIT DIESER VÖGEL VERSCHWINDET, SOBALD ES ZU EINER AUSEINANDERSETZUNG UM DIE NAHRUNG MIT EINEM ANDEREN ARTGENOSSEN KOMMT ODER DER VOGEL SICH BEDROHT FÜHLT.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

FOTO: SEBASTIÀ AVELLÀ

FOTO: SEBASTIÀ AVELLÀ

EL BUITRE NEGRO EN MALLORCA

LA ESPECIE

Linné, el padre de la nomenclatura científica de las especies, bautizó al Buitre Negro como *Aegypius monachus*, que literalmente significa “águila-buitre como un fraile”. La evocación monástica tiene que ver con el color general —marrón oscuro en los adultos y negro en los jóvenes— y las plumas de la nuca, que se disponen a modo de capucha. El nombre del género también está justificado: ciertamente, se trata de un buitre (adaptado totalmente al régimen carroñero, con garras menos poderosas que las de otras aves accipitriformes cazadoras), pero menos especializado que las demás especies que conoció el naturalista sueco, como el Buitre Leonado o el Alimoche: la cabeza no es tan pelada como la de éstos, y el pico es más robusto, muy parecido al de las grandes águilas. La fisonomía, determinada por este último carácter y las cejas óseas, ha sido descrita a menudo como alta y majestuosa. De todas formas, es indiscutible que el animal resulta bello, a pesar de su coloración más bien sobria.

Pero la característica más impresionante del Buitre Negro es su vuelo. Son más de dos metros y medio de envergadura, de alas anchas y rectas, y una magnífica capacidad para el planeo. La longitud del animal es mucho más limitada (algo más de un metro), de manera que lo que se ve es un inmenso rectángulo que recorre el cielo, con una cabecita inquisitiva recogida sobre las espaldas y una cola ligeramente acuñada que le permite maniobras mucho más acrobáticas de lo que parece posible a primera vista. El dominio que tiene del aire es sensacional: pasa horas en vuelo con un gasto energético mínimo, buscando con su poderosa vista cadáveres de animales para alimentarse. Cuando encuentra los despojos, generalmente de un herbívoro de talla mediana o pequeña, puede ingerir una gran cantidad de alimento, hasta más de la mitad de su peso (unos ocho o nueve kg). Los lectores de *rondalles* conocen la vieja expresión payesa: “una panxada de voltor” (panzada de buitre, en el sentido de ágate abundante), se decía en la Mallorca rural, que los conocía bien.

LA VIDA DE LOS BUITRES

Los buitres buscan el alimento sirviéndose de los vuelos de exploración sobre territorios muy extensos, que recorren cotidianamente, solitarios o en pareja, generalmente a la vista de otros congéneres que se vigilan mutuamente a distancia. Los vuelos de aproximación a un posible cebo, como los de cuervos u otros buitres, los atraen. Desconfiados, pueden esperar horas o incluso días antes de lanzarse sobre la carroña, donde en ocasiones se reúnen muchos individuos.

También su reproducción es semigregaria: forman colonias muy laxas, construyendo nidos enormes sobre árboles de talla considerable, que la pareja regenta casi todo el año. El ciclo reproductor se inicia en pleno invierno, con el aporte a la plataforma de hierba y lana. Allí la pareja pasa largas horas, en un galanteo tranquilo, cuidándose mutuamente el plumaje; o planea por su territorio haciendo acrobacias, llegando a entrechocar las garras, lo que da lugar a volteretas aéreas espectaculares. La pues-

ta es de un solo huevo, que necesita ser incubado casi dos meses; para esta tarea, se alternan los dos progenitores. La colaboración se mantiene durante la época de cría del pollo, que pasará en el nido entre veintidós y veintiséis semanas, las primeras de las cuales siempre en compañía de uno de los adultos.

Si en el nido puede haber riesgos momentáneos para el polluelo, aunque poco frecuentes, el adulto no tiene enemigos relevantes... excepto el ser humano! La talla y el alimento permiten que ninguna especie le sea depredadora, al menos en Europa. No sabemos cuánto tiempo vive en la naturaleza, pero en cautividad puede superar los cuarenta años, cifra poco probable en las difíciles condiciones que implica la vida en libertad.

LOS BUITRES EN EL MUNDO

El Buitre Negro es una especie euroasiática de amplia distribución, pero muy afectada por la actividad humana. De forma natural, vive desde los países mediterráneos hasta el este de la China y Mongolia. En los últimos dos siglos ha sido exterminado en Marruecos, Francia, Italia y en varias islas del Mediterráneo; las poblaciones de los Balcanes y Turquía han sido reducidas a niveles residuales. La información disponible de las repúblicas ex-soviéticas es fragmentaria, pero existen indicios para creer que la población ibérica, superior a las mil parejas reproductoras, es en la actualidad la más sana y densa del mundo, a pesar de que haya grupos muy importantes en Rusia y Mongolia.

El buitre también vive en el Himalaya; de hecho, es la especie que se ha visto volar a mayor altura, en las laderas del Everest.

En gran parte de su área de distribución, convive con el Buitre Leonado u otros del mismo género (*Gyps*), además del Alimoche y el Quebrantahuesos. Nuestra especie es más eficiente en la búsqueda de presas más pequeñas, herbívoros de talla media o reducida (entre la cabra y el conejo), y si comparte presa con otros buitres, ingiere las partes más duras, dejando por un lado vísceras e intestinos para los leonados, y huesos para el Quebrantahuesos. El Alimoche se conforma, incluso a su pesar, con fragmentos o restos cuando sus primos mayores están saciados.

Esta especialización sobre presas menores, y la nidificación arbórea y no rupícola, lo hace especialmente vulnerable a los venenos y a la rapacidad humana. Por eso se trata de la especie de Buitre del Viejo Mundo que más ha sufrido históricamente.

LOS BUITRES INSULARES

Chipre y Cerdeña han sido las últimas islas donde se ha extinguido el Buitre Negro, tal vez en los años setenta del pasado siglo. Durante la segunda guerra mundial, todavía se pudo fotografiar algún Buitre Negro en Creta. Se extinguío mucho antes de Sicilia, probablemente en el siglo XIX.

Seguramente el Buitre Negro se expandió por el Mediterráneo a finales del Terciario, cuando se alimentaba de las distintas especies de herbívoros que poblaban de manera natural estas tierras. Como mínimo, en Mallorca se han encontrado restos fósiles coetáneos al *Myotragus*, muy anteriores a la llegada del Hombre. Éste le forzó a cambiar su régimen alimenticio, y en los últimos milenios ha pasado a depender del ganado casi por completo (el conejo, sobre todo debido a la mixomatosis, también forma parte de su dieta). En la actualidad, ovejas y cabras son la base de su alimentación. Mallorca es una isla muy favorable para el Buitre Negro: la Serra le proporciona una combinación especialmente segura para la cría, en los árboles que crecen en los vertiginosos cantiles marinos y en las laderas montañosas. Las corrientes ascendentes le dan un magnífico soporte para planear, y la extensión de los pastizales para el ganado de la isla es una fuente de alimento importante. Ni el relieve ni la extensión de las otras islas Baleares se prestan a mantener una población estable de buitres negros; aunque en contadas ocasiones pueda volar hasta allí, son más esporádicas sus visitas a Eivissa, demasiado lejana para la capacidad de incursiones marinas de esta gran ave. Antiguamente, cuando la tracción animal era la base exclusiva del transporte y el trabajo agrícola insular, la población de Buitre Negro debía ser muy elevada, pero han quedado pocos testimonios de ello. Anotemos los más espectaculares: a finales del s. XVIII, las autoridades municipales pagaron —a razón de 3 sueldos— por la destrucción de 45 buitres en tres años. En esa época, la grasa de buitre era muy apreciada por los boticarios para elaborar ungüentos, tal y como dejó escrito el naturalista Vilella, quien envió un ejemplar de buitre embalsamado al Gabinete Real, abatido “en la selva dicha del Coll den Rabassa”(Sic).

Imaginemos: si los arcabuces y ballestas podían acabar con la vida del animal, que pasaría al modernizarse y popularizarse las armas de fuego, en la primera mitad del siglo XX. Además, hay que tener en cuenta que los carroajes y los yugos desaparecen en favor de los automóviles y los tractores. Pero, sobre todo, lo que más le afectó fue un peligro invisible y mortal extendido como la peste bíblica: el veneno. A partir de los años 60, algunos inconscientes o desaprensivos aprendieron a rociar la lana de animales muertos con insecticidas concentrados, con la idea de hacer desaparecer cuervos y alimañas. El Buitre fue la principal víctima. Un animal de poca capacidad reproductora (sólo un pollo al año, y de madurez tardía) no puede soportar una mortalidad artificial, y la población mallorquina de buitres negros, la última insular del mundo, declinó de forma dramática. En el último cuarto del siglo XX, menos de dos docenas de buitres volaban sobre la isla; y hubo años sin nuevos nacimientos en Mallorca, lo que podría ser perfectamente inédito en decenas de miles de años... Los buitres mallorquines seguían la vía dramática de la extinción, que habían transitado antes las poblaciones de las otras islas.

LA RECUPERACIÓN DEL BUITRE NEGRO EN MALLORCA

Afortunadamente, pasaron otras cosas. La más importante fue, sin lugar a dudas, el amor por los buitres que se extendió entre las gentes de Mallorca como una epidemia. De hecho, hacía tiempo que algunos “iluminados” ya apreciaban a esta hermosa rapaz. Si lo dudáis, leed los versos de Joan Alcover o de Costa i Llobera, que nos servirán de pie para algunas imágenes. En los años setenta, empiezan a buscar buitres en el cielo de Mallorca más ojos que nunca, primero una docena, y al cabo de unos años medio centenar, hasta llegar al día de hoy: son miles quienes han participado en la experiencia. Los buitres han seducido a muchos isleños, y han atraído a gente de muy diversos países para estudiarlos y protegerlos. Gracias a esta curiosidad y a esta ilusión, se ha superado aquel mínimo demográfico, y hoy casi un centenar de buitres planean cada día entre el azul del cielo y el azul del mar.

Cientos de personas han participado en los censos que nos han permitido seguir la evolución demográfica de la población. Decenas de voluntarios y profesionales han vigilado los nidos e informado a los transeúntes que podrían molestarlos, cada primavera. Otros han aportado alimento a los comederos distribuidos por diferentes puntos de la Serra de Tramuntana. Hay muchos ganaderos que ceden parte de su ganado más maduro como alimento para los buitres. El animal ignorado o perseguido hasta ayer, se ha convertido en el símbolo de la protección de la naturaleza en las Baleares, y se han dedicado muchos esfuerzos, humanos y materiales, a su conservación. La tranquilidad de las zonas de cría; el aporte de alimento de manera continuada; la liberación de ejemplares nacidos en cautividad; y, sobre todo, el trabajo para evitar la utilización de venenos, con información y vigilancia, han sido la clave del éxito que nos ha acompañado en los últimos años. Un éxito que, todo hay que decirlo, es provisional: los buitres dependen de una ganadería en crisis; de hecho, bastaría un bárbaro con veneno para ocasionar una catástrofe, como también la podría ocasionar la extensión desmedida de actividades urbanísticas... Hablando de conservación sólo son definitivos los fracasos (la extinción, la destrucción de un espacio natural...).

No podemos cerrar este comentario inicial a las imágenes protagonistas del libro sin evocar la participación, casi siempre desinteresada, de tantas personas e instituciones. Es imposible relacionar detalladamente las primeras, pero al menos debemos enunciar las entidades que más han aportado a la recuperación del buitre mallorquín: ADENA y la Societat d’Història Natural de les Balears, en los inicios; el Grup Balear d’Ornitologia i Defensa de la Naturalesa, desde los años setenta y con especial intensidad; ICONA y el Govern Balear; los gobiernos de Extremadura, las dos Castillas y Andalucía; diversos parques zoológicos y colecciones ornitológicas, desde Palma (Son Reus) hasta Letonia, que han aportado aves para su liberación o han participado en los programas de cría en cautividad. La Unión Europea (LIFE) y la Sociedad Zoológica de Frankfurt se han implicado con decisión. Finalmente, la Fundació Buitre Negro, que aporta su dedicación profesional en la ejecución de los proyectos de la Conselleria de Medi Ambient en favor de la población mallorquina. Todos ellos han hecho posible este libro y, sobre todo, la vida de su protagonista.

THE BLACK VULTURE IN MALLORCA

THE SPECIES

Linnaeus, the father of the scientific nomenclature of organisms, christened the black vulture *Aegypius monachus*, which literally means “monk-like eagle-vulture”. The monastic reference is due to its overall colouring – dark brown in adults and black in the juveniles – and its hindneck feathers, which are similar to a monk’s cowl in appearance. The genus name is also justified: there is no question about it being a vulture (completely adapted to a diet of carrion, with less powerful talons than other Accipitridae hunters) but it is less specialised than other species that the Swedish naturalist knew of, such as the Griffon vulture or the Egyptian vulture: its head is not as bald as theirs, while its bill is more powerful, very like those of the great eagles. Its physiognomy, determined by the bill as well as its bony brows, has often been described as haughty and majestic. Whatever the case, the bird is unquestionably beautiful, despite its rather sombre colouring.

Nevertheless, the black vulture’s most impressive characteristic is its flight. Its broad, straight wings have a span of over two and a half metres, and make it excellent at soaring. By comparison, it is not very long (just over a metre), so that what one can actually see is an immense rectangle sweeping across the skies, with an inquisitive head tucked tightly back and a slightly milled effect to its tail that makes it much more acrobatic in flight than would appear possible at first sight. Its mastery of the air is sensational: it spends hours in flight, expending a minimum of energy, using its keen eyesight to search for animal carcasses to feed itself. When it finds the remains of what is usually a medium or small sized herbivore, it is capable of consuming a huge amount of food, as much as over half its own body weight (around eight or nine kilos). Readers of *rondalles* (Mallorquin folk tales) will be familiar with the old country saying “una panxada de voltor” (a vulture’s bellyful – as in an abundant meal) which was a well-worn expression in rural Mallorca, where such meals were common.

HABITS

Vultures scavenge for food in the course of wide ranging reconnaissance flights over territories that they overfly every day, either alone or in pairs but generally in sight of others of their own kind, as they like to watch over each other from a distance. When a potential source of food has been sighted, their flight approach patterns attract others, as those of crows or other species of vulture also do. Distrustful, they are known to wait for hours or even days before hurling themselves at the carrion, where, frequently, large numbers congregate.

Their breeding is also semi-gregarious: they form very loose colonies, building enormous nests in tall trees which the pair preside over almost all year round. The breeding cycle starts in midwinter, when dry grass and wool is taken to the nest. The pair spend long hours there in gentle courtship, preening each other; or soaring acrobatically over their territory, on occasions even clashing their talons together, which can bring about spectacular aerial somersaults. They lay only one egg, which is incubated for nearly two

months; the male and female take it in turns to sit. This collaboration persists during the fledging stage of the chick, which will spend between twenty-two and twenty-six weeks in the nest, at first always in the company of one of the adults.

If in the nest there may be momentary, though infrequent, dangers for the chick, the adult has no significant enemies – except mankind. The black vulture's size and feeding habits keep any other species from being a predator, at least in Europe. We do not know how long they live in the wild, but in captivity they can live for over forty years, an age they are unlikely to reach in the difficult conditions that life in the wild involves.

VULTURES AROUND THE WORLD

The black vulture is a species with a wide distribution in Europe and Asia, but it is very susceptible to human activity. In the wild its range extends from the Mediterranean to Mongolia and the east of China. Over the last two centuries it has become extinct in Morocco, France, Italy and several Mediterranean islands, while the population in the Balkans and Turkey has been reduced to residual levels. The information available from the ex-Soviet republics is fragmentary, but, although there are major colonies in Russia and Mongolia, there is evidence to suggest that the Iberian population, with over a thousand breeding pairs, is currently the healthiest and densest in the world. The vulture also inhabits the Himalayas; in fact it is the species that has been seen flying at the greatest height, over the slopes of Mt Everest.

In much of its distribution area it coincides with the griffon vulture or others of the same genus (*Gyps*), as well as the Egyptian vulture and the lammergeier or bearded vulture. Our species is more efficient in the search for smaller carcasses, such as herbivores of medium size or smaller (between goat and rabbit) and if it shares a carcass with other vultures it consumes the toughest parts, leaving the entrails and intestines for the Griffons and the bones for the lammergeiers. The Egyptian vultures make do, sometimes grudgingly, with scraps or the remains when their larger cousins are sated.

The black vulture's specialisation in smaller carcasses and habit of nesting in trees rather than on crags, make it especially vulnerable to poison and human rapacity. This explains why it is the species of Old World Vulture that historically speaking has suffered the most.

ISLAND VULTURES

Cyprus and Sardinia were the last islands on which the black vulture became extinct, probably sometime in the nineteen seventies.

It was still possible to photograph an occasional black vulture in Crete during the Second World War. It became extinct much earlier in Sicily, probably some time in the 19th century.

The black vulture probably spread throughout the Mediterranean towards the end of the Tertiary Age when it fed off the different species of herbivores that lived in the wild in the region. At least in Mallor-

ca, fossils have been found contemporary with *Myotragus* (an extinct, endemic Pleistocene antelope-gazelle), a long time before the arrival of Man. Man forced the vulture to change its diet and over the last few millennia it has come to rely almost exclusively on livestock (rabbits, entirely thanks to myxomatosis, also form part of its diet). Nowadays, sheep and goats are the basis of its diet.

Mallorca is an island that especially favours the black vulture: the Serra de Tramuntana mountain range provides a particularly safe environment for breeding in the trees growing on the steep sea cliffs and mountainsides. The rising air thermals provide excellent lift for soaring and the pastureland for the livestock of the island is a major source of food. Neither the terrain nor the area of the other Balearic Islands is able to support a stable population of vultures, and although on occasions it might fly as far as the other islands, it has only been spotted on sporadic visits to Ibiza, which is too far away for the sea going capacity of this great bird.

In the distant past, when animal traction was the basis for all means of transport and agricultural work on the islands, the black vulture population must have been very large, but there remains little evidence of this. One of the most interesting pieces of information that have come down to us is that at the end of the 13th century, the municipal authorities paid three months wages for the slaughter of 45 vultures in three years. At that time, vulture fat was much appreciated by apothecaries as an ingredient in ointments, as the naturalist Vilella described; he even sent an embalmed vulture to the Royal household, killed in "the blessed forest of Coll den Rabassa."

Imagine for a moment: if harquebuses and crossbows could put an end to the life of such a creature, what would happen when firearms were modernised and popularised in the first half of the twentieth century? Besides, one should bear in mind that carriages and yokes disappeared and gave way to cars and tractors. However, what affected the black vulture more than anything else was a danger that proved to be both invisible and deadly and as widespread as a biblical plague: poison. From the 1960's on, certain individuals, who were either unaware or unscrupulous, learnt to soak the fleeces of dead animals with concentrated insecticide with the aim of killing off crows and other vermin. The vulture was the main victim. A bird with a low reproduction rate (it only hatches one chick a year, and that takes a long time to mature), the black vulture was unable to bear an artificially increased mortality rate and the Mallorcan population started to decline dramatically. In the last quarter of the twentieth century fewer than two dozen vultures flew above the island and there were years when no chicks were hatched, something that must have been without precedent in tens of thousands of years... The Mallorcan vultures were on the same dramatic road to extinction that populations on the other islands had gone down before.

THE RECOVERY OF THE BLACK VULTURE IN MALLORCA.

Fortunately, things took a different turn. Without any doubt the most important factor was a love for vultures that spread throughout the people of Mallorca like an epidemic. In fact, there were a few "enlight-

ened ones" who had appreciated this beautiful bird of prey for some considerable time. If you are not convinced that this is true, read the verses by Joan Alcover and Costa i Llobera, which serve us as captions for some of the photographs in this book. In the 1970's more eyes than ever - at first a dozen, and a few years later more than four score - started to keep a lookout for vultures in the skies of Mallorca, until today there are thousands who have taken part in the experience. The vultures have seduced many an islander and have attracted people from many different countries to study and protect them. It is thanks to such interest and aspirations that the demographic minimum is now history and today there are nearly a hundred vultures soaring somewhere between the blue of the sky and the blue of the sea. Hundreds of people have taken part in the counts that have made it possible for us to keep up to date with the changes in the population. Each spring, tens of volunteers and professionals have maintained a vigil over the nests, informing passers-by that they might be disturbing them. Others have taken food to the feeding grounds, located in different places along the Serra de Tramuntana range. There are many livestock farmers who give up part of their oldest stock as food for the vultures. The bird, neglected and persecuted up until recently, has become the symbol of wildlife conservation in the Balearics, and a great deal of time and material resources have gone into efforts to protect it. Peace and quiet in the breeding areas; a continual supply of food; the release of vultures hatched in captivity; and above all, the work of both informing and maintaining vigilance to prevent the use of poison have been the bases of the success that we have enjoyed over the last few years. A success that, it must be admitted, is provisional: the vultures rely on dead livestock for food; it would only take one barbarian with some poison to bring about a catastrophe, as would the uncontrolled spread of building development. When talking about wildlife conservation, the only things that are definitive are the failures (extinction, destruction of natural areas etc).

We can not end this preface to the photographs that are the main part of this book without recalling the unselfish involvement of so many individuals and institutions. It is quite impossible to list all the former, but we should at least mention all the organisations that have done most to recover the Mallorquin vulture: at the outset, ADENA (the Spanish branch of the World Wildlife Fund) and the Natural History Society of the Balearics; GOB, the Balearic Group of Ornithology and Defence of Nature, which has participated intensely ever since the 1970's; ICONA and the Government of the Balearics; the Governments of Extremadura, Castilla-Leon, Castilla-La Mancha and Andalusia; various zoos and ornithological collections, from Palma (Son Reus) to Latvia, who have provided birds for their release or who have taken part in breeding in captivity programmes. The European Union (LIFE) and the Frankfurt Zoological Society have played an important part in the project. Last but not least, the Black Vulture Foundation which has, with professional dedication, helped to put into practice the projects of the Balearic Ministry of the Environment in aid of the Mallorquin vulture population. All of them have made possible not only this book but also, more importantly, the survival of its protagonist.

DER MÖNCHSGEIER AUF MALLORCA

DIE ART

Linné, der Vater der wissenschaftlichen Nomenklatur der Arten, taufte den Mönchsgreier auf den lateinischen Namen *Aegypius monachus*, was wörtlich übersetzt "Mönchs-Adlergeier" bedeutet. Die klösterliche Anspielung ist auf die Farben dieses Vogels - dunkelbraun bei den ausgewachsenen Vögeln und schwarz bei den Jungvögeln - zurückzuführen bzw. auf die Federn am Hals, die wie eine Art Kapuze angeordnet sind. Auch die Gattungsbezeichnung ist gerechtfertigt: es handelt sich nämlich tatsächlich um eine typische Greierart (gänzlich dem Aasfressen angepasst, daher mit weniger scharfen Krallen, als andere jagende Greifvogelarten), die aber weniger spezialisiert ist, als die anderen Geierarten, die der schwedische Naturforscher gekannt hat, wie beispielsweise der Gänsegeier oder der Schmutzgeier: der Kopf ist nicht so kahl, wie der der anderen Arten und der Schnabel ist kräftiger und ähnelt eher dem der grossen Adlerarten. Seine Physiognomie wurde daher, und wegen den knöchernen Augenbrauen, häufig als stolz, ja majestätisch beschrieben. Jedenfalls steht ausser Zweifel, dass dieses Tier mit seiner schlichten Farbgebung schön ist.

Das Eindrucksvollste am Mönchsgreiers ist jedoch sein Flug. Seine Flügel haben eine Spannweite von über zweieinhalf Metern, sind breit und gerade und ermöglichen einen herrlich anzusehenden Gleitflug. Die Länge des Vogels ist im Vergleich weniger ausgeprägt (etwas über einen Meter), sodass man ein enormes Rechteck über den Himmel ziehen sieht, den forschenden, klein erscheinenden Kopf zwischen den Schultern eingezogen, und mit einem leicht keilförmigen Stoss, der wesentlich akrobatischere Manöver ermöglicht, als man es zunächst für möglich halten sollte.

Die Beherrschung der Lüfte dieses Vogels ist sensationell: er verbringt Stunden im Fluge und verbraucht dennoch kaum Energie, während er mit seinem scharfen Blick nach Tierkadavern sucht, um sich zu ernähren. Sobald er ein Aas findet, wobei es sich normalerweise um Pflanzenfresser von kleiner bis mittlerer Grösse handelt, kann er eine grosse Menge Nahrung vertilgen – bis zu mehr als die Hälfte seines Körpergewichts (höchstens etwa 8-9 kg). Die Leser von "rondalles" kennen den alten Bauernspruch "una panxada de voltò" ("den Bauch vollgeschlagen wie ein Geier"), was soviel bedeutet, wie "ein wahres Festmahl geniessen", wie man am ländlichen Mallorca gern sagte, wo man die Geier gut kannte.

DAS LEBEN DER MÖNCHSGEIER

Mönchsgreier suchen sich ihre Nahrung, indem sie Erkundungsflüge über ausgedehnte Gebiete unternehmen, die sie täglich entweder alleine oder paarweise neu abfliegen. Im Allgemeinen geschieht dies auf Sichtweite mit anderen Geiern, die sich gegenseitig aus der Entfernung beobachten. Der Anflug anderer assfressender Vögel, wie Kolkkraben oder andere Geier, an ein totes Tier zieht sie an..

Vorsichtig, wie sie sind, können sie Stunden oder mitunter Tage warten, bevor sie sich dem Aas nähern, wo sich gelegentlich auch in grösserer Zahl einfinden.

Bei der Fortpflanzung sind sie semikoloniale Brüter: sie formieren sich in lockeren Kolonien und bauen ihre riesigen Horste, die von einem Geierpaar fast das ganze Jahr über besetzt werden, in besonders hohen Bäumen. Ihr Fortpflanzungszyklus beginnt mitten im Winter und der Horst wird mit Gras und Wolle gepolstert. Dort verbringt das Geierpaar viele Stunden und macht sich ruhig den Hof, während sie sich gegenseitig das Gefieder pflegen. Oder sie durchstreifen gemeinsam ihr Territorium, wobei sie grossartige, akrobatische Kunststückchen vollbringen, bei denen sie ihre Krallen gegenseitig aufeinander prallen lassen, was zu spektakulären Überschlägen in der Luft führt. Das Gelege besteht aus einem einzigen Ei, das fast zwei Monate lang bebrütet werden muss, wobei sich beide Eltern abwechseln. Auch bei der anschliessenden Aufzucht des Nestlings, der zwischen 22 – 26 Wochen im Horst bleibt, herrscht die Teamarbeit weiter vor; in den ersten Wochen nach dem Ausschlüpfen ist auch ständig ein Elternteil im Horst zugegen.

Auch wenn es am Horst unverhoffte Risiken für das Nestling geben kann, die allerdings eher selten sind, hat der ausgewachsene Geier keine wirklichen Feinde – außer dem Menschen! Grösse und Nahrungsart des Mönchsgeiers bedingen, dass er keine natürlichen Feinde hat, jedenfalls nicht in Europa. Wir wissen nicht, wie lang seine Lebensdauer in der freien Natur ist, aber in Gefangenschaft kann der Geier mehr als 50 Jahre alt werden, was allerdings unter den vorherrschenden Bedingungen in der freien Natur eher unwahrscheinlich sein dürfte.

DAS VERBREITUNGSGEBIET DER MÖNCHSGEIER

Bei dem Mönchsgeier handelt es sich um eine eurasische Art, die zwar weit verbreitet ist, aber durch den Einfluss des Menschen stark eingeschränkt wurde. Sein natürliches Verbreitungsgebiet reicht von den Ländern des Mittelmeers bis in den Osten Chinas und die Mongolei. In den vergangenen zwei Jahrhunderten wurde er in Marokko, Frankreich, Italien und verschiedenen Inseln des Mittelmeers bereits ausgerottet; die Vorkommen in den Balkanstaaten und der Türkei wurden stark dezimiert. Aus den ehemaligen Sowjetrepubliken liegen nur unvollständige Daten vor, aber es hat den Anschein, als seien die Geierkolonien der iberischen Halbinsel mit über 1300 fortpflanzungsfähigen Paaren die heute ausgedehntesten und gesündesten auf der ganzen Welt, obwohl es auch grosse Kolonien in Russland und der Mongolei gibt. Der Mönchsgeier lebt sogar auf dem Himalaya; tatsächlich ist es die Vogelart, die von allen am höchsten fliegt, wie man an den Abhängen des Mount Everest ausgemacht hat.

Häufig teilt er sein Verbreitungsgebiet mit dem Gänsegeier oder anderen Arten derselben Gattung (*Gyps*) sowie mit dem Schmutzgeier und dem Bartgeier. Der Mönchsgeier ist im Vergleich effizienter bei der Suche nach kleinerem Aas, Pflanzenfressern von mittlerer bis kleiner Grösse (von Ziege bis Kaninchchen) und wenn er sich den Kadaver mit anderen Geierarten teilt, frisst er die härteren Bestandteile, wie

Muskelfleisch und Sehnen; die Eingeweide überlässt er den Gänsegeiern und die Knochen bleiben für den Bartgeier übrig. Der Schmutzgeier findet sich gar nur mit den Körperteilen oder Überresten ab, die die grösseren Arten ihm nach der eigenen Sättigung noch übriglassen.

Diese Spezialisierung auf kleineres Aas und als Baum- statt Felsenbrüter, macht die Art gegenüber den von Menschen ausgelegten Giften und seiner Habgier äusserst anfällig. Aus diesem Grunde handelt es sich um die Geierart der Alten Welt, die in ihrer Geschichte am meisten gelitten hat

DIE AUF INSELN LEBENDEN MÖNCHSGEIER

Zypern und Sardinien waren die letzten Inseln, auf denen der Mönchseier ausgerottet wurde, möglicherweise in den siebziger Jahren des vergangenen Jahrhunderts. Während des Zweiten Weltkriegs wurden noch Fotos von einem Mönchsgeier auf Kreta machen. Auf Sizilien wurde er noch früher ausgelöscht, möglicherweise bereits im 19. Jahrhundert.

Mit grosser Wahrscheinlichkeit breitete sich der Mönchsgeier im Mittelmeerraum gegen Ende des Terziärs aus, als er sich von den verschiedenen Pflanzenfressern ernährte, die dieses Gebiet als ihren natürlichen Lebensraum bevölkerten. Auf Mallorca wurden fossile Überreste gefunden, die zeitgleich mit denen des *Myotragus* angesiedelt werden, also lange, bevor der Mensch kam. Letzterer zwang den Vogel dazu, seine Ernährung umzustellen und in den vergangenen Jahrtausenden hat er sich fast ausschliesslich von Haustieren ernährt (das Kaninchen gehört übrigens, vor allem aufgrund der Myxomatose, auch zu seiner Kost). Heute bilden Schafe und Ziegen die Hauptbestandteile seiner Ernährung.

Mallorca ist eine Insel, die dem Mönchsgeier äusserst günstige Lebensbedingungen bietet: die Serra de Tramuntana bildet einen ausgesprochen sicheren Lebensraum für die Brut in den Bäumen, die an den steilen Abhängen am Meer und im Gebirge wachsen. Die aufsteigenden Luftströme und Küstenwinde geben ihm einen wunderbaren Auftrieb für seinen Gleitflug und die ausgedehnten Weideflächen für das Vieh auf der Insel sind eine gute Nahrungsquelle. Weder das geographische Relief, noch die Grösse der übrigen Inseln der Balearen sind für die Erhaltung einer Kolonie des Mönchsgeiers annähernd so gut geeignet, obwohl er hin und wieder zu ihnen hinüberfliegt, wobei insbesondere Besuche auf der Insel Ibiza aber nur sehr sporadisch erfolgen, weil sie für die Flugfähigkeiten dieses grossen Vogels über dem Meer einfach zu weit entfernt liegt.

In früheren Zeiten, als noch die Zugkraft der Tiere die einzige Transport- und Arbeitsgrundlage der Landwirtschaft der Insel bildete, muss die Population des Mönchsgeiers wohl sehr gross gewesen sein, aber darüber gibt es nur wenige Zeugnisse, von denen wir die wichtigsten an dieser Stelle festhalten wollen. Gegen Ende des 18. Jahrhunderts bezahlten die örtlichen Behörden Geld – in Höhe von 3 Gehältern – für die Vernichtung von 45 Geiern in drei Jahren. In jener Zeit war das Fett des Vogels bei den Apothekern zur

Herstellung von Salben sehr beliebt, wie der Naturforscher Vilella schrieb, der ein Exemplar eines einbalzamierten Geiers, der „im Waldgebiet am Coll den Rabassa“ (Sic) erlegt wurde, an die Sammlung des königlichen Kabinetts schickte.

Halten wir uns einmal Folgendes vor Augen: wenn schon Pfeil und Bogen oder die Armbrust dem Leben dieses Tieres ein Ende setzen konnten, was mag erst geschehen sein, nachdem in der ersten Hälfte des 20. Jahrhunderts die Feuerwaffen immer mehr zum Einsatz kamen. Ausserdem sei nicht zu vergessen, dass die Karrossen und das Joch nach und nach zugunsten von Autos und Traktoren verschwanden. Was ihm aber am allermeisten zusetzte, war eine unsichtbare und tödliche Gefahr, die sich ausbreitete, wie die biblische Pest: das Gift. Spätestens ab den 60er Jahren gingen einige verantwortungslos handelnde, rücksichtslose Menschen dazu über, die Wolle toter Tiere mit Insektengiftkonzentraten zu tränken, um auf diese Weise Kolkrauen und Beutegreifer zu vernichten. Das Hauptopfer wurde hingegen der Mönchsgeier. Dieses Tier, das keine hohe Fortpflanzungsrate besitzt (nur ein Nestling pro Jahr, späte Geschlechtsreife) hält einer künstlich erzeugten Sterblichkeit nicht stand und die Population der Mönchsgeier auf Mallorca, der letzten der von ihnen bevölkerten Insel, sank dramatisch. Im letzten Quartal des 20. Jahrhunderts überflogen die Insel nur noch weniger als 2 Dutzend Geier und einige Jahre lang schlüpften auch keine neuen Nestling, was wahrscheinlich in den tausenden von Jahren zuvor nie geschehen ist... Die mallorquinischen Geier schienen den gleichen dramatischen Weg des Untergangs zu gehen, den die Populationen der anderen Inseln zuvor schon beschritten hatten.

DIE BESTANDSERHOLUNG DES MÖNCHSGEIERS AUF MALLORCA

Glücklicherweise kam es aber zu einer anderen Entwicklung. Die wichtigste war zweifelsohne die Liebe zum Geier, die sich unter den Einwohnern Mallorcias auszuweiten begann, wie eine Epidemie. Tatsächlich stand dieser schöne Greifvogel schon seit längerer Zeit bei einigen „Erleuchteten“ hoch in der Gunst. Wenn Ihr daran zweifelt, empfehle ich Euch die Lektüre der Verse von Joan Alcover oder von Costa i Llobera, die wir als Untertitel zu einigen Abbildungen abgedruckt haben. In den siebziger Jahren suchten mehr Augen denn je zuvor den Himmel Mallorcias nach den Geiern ab: zunächst nur ein Dutzend, aber im Laufe der nächsten Jahre bereits mehr als 50 und heute sind es hunderte Begeisterter, die an diesem schönen Anblick teilhaben wollen.

Die Geier haben viele Inselbewohner in ihren Bann geschlagen und Leute aus aller Herren Länder angezogen, die sie studieren und schützen wollen. Dank ihrer Neugier und ihrer Begeisterung konnte die ehemals so kleine, von der Ausrottung bedrohte Kolonie so gut gedeihen, dass sich heute fast eine Hundertschaft von Geiern am Himmel findet, die jeden Tag aufs Neue ihre Flügel zum Gleitflug über das Blau des Himmels und das Blau des Meeres ausbreiten.

Hunderte von Menschen haben sich an der Zählung der Tiere beteiligt, die uns die Untersuchung der demographischen Entwicklung der Kolonie überhaupt erst ermöglicht hat. Dutzende von Freiwilligen und Vogelkundlern haben die Horste überwacht und Passanten jedes Frühjahr auf ihr Vorhandensein aufmerksam gemacht, um sie nicht zu stören. Andere haben Nahrung zu den Futterplätzen gebracht, die an verschiedenen Stellen der Serra de Tramuntana eingerichtet worden sind.

Viele Viehzüchter geben inzwischen gern ihre ältesten Tiere zur Fütterung der Geier ab. Der bis gestern noch ignorierte und verfolgte Vogel ist zum Symbol des Naturschutzes auf den Balearen geworden und es wurden grosse Anstrengungen sowohl menschlicher, als auch materieller Art unternommen, um ihn zu schützen und zu bewahren.

Die Ruhe in den Brutgebieten, die stetige Zurverfügungstellung von Nahrung, die Freisetzung von in Gefangenschaft geborenen Tieren und, vor allem, die Bemühungen zur Verhinderung des weiteren Auslegens von Gift durch gezielte Information und Überwachung sind der Schlüssel für den Erfolg, den wir in den letzten Jahren erzielt haben.

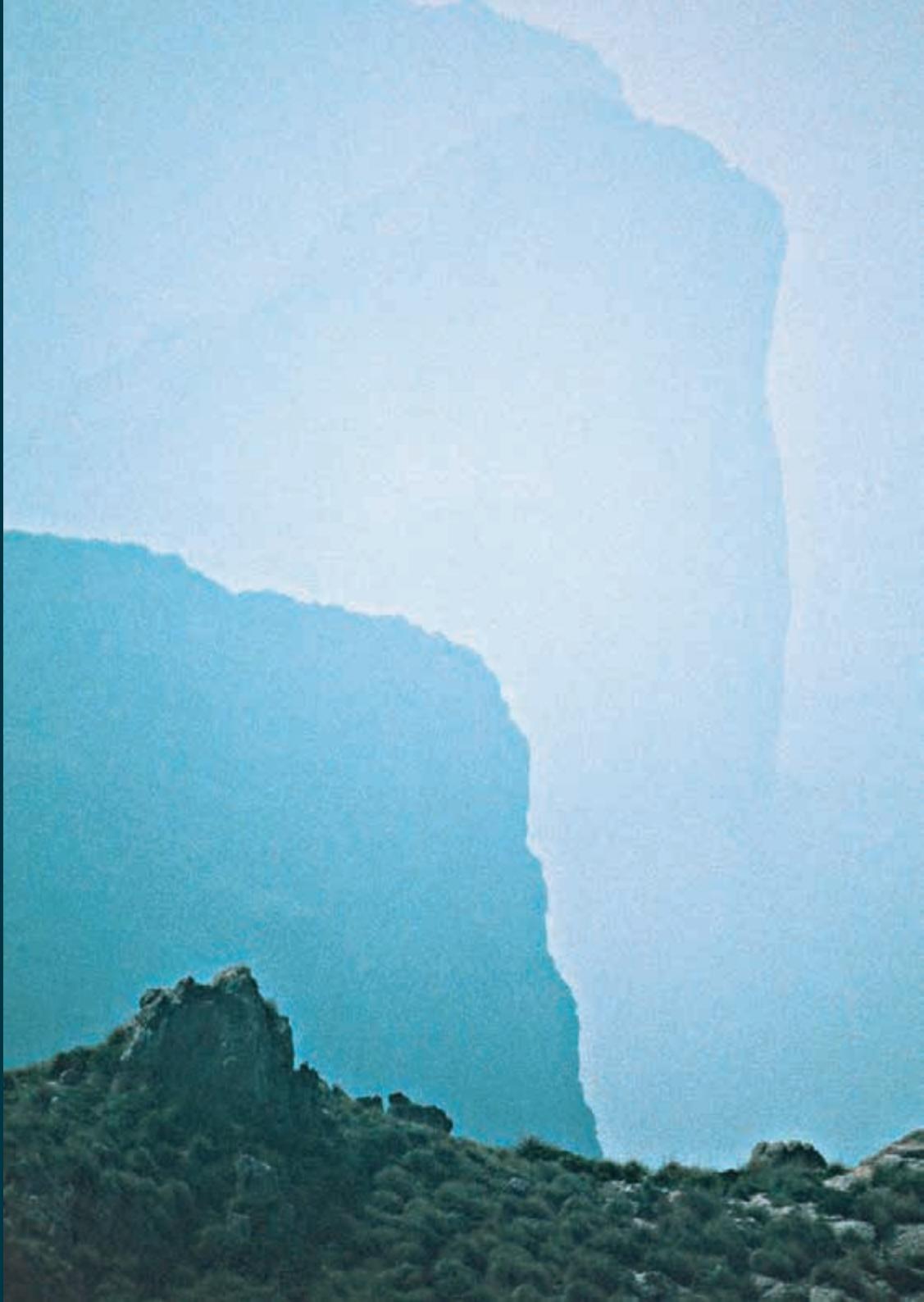
Ein Erfolg ohne Garantie – auch das muss gesagt sein: das Leben der Geier hängt von einem Haustierhaltung in Krisis ab. Bereits ein verrückter Giftköderausleger würde ausreichen, um eine Katastrophe zu verursachen und auch die unkontrollierte Ausdehnung weiterer Bauaktivitäten könnte ähnliche Folgen haben... Im Naturschutz können nur die Fehlschläge als endgültig betrachtet werden (die Ausrottung, die Zerstörung eines Naturgebietes...).

Wir wollen unsere Einleitung zu den Abbildungen dieses Buches, die Vorrang vor allen Erläuterungen geniessen, aber nicht schliessen, ohne noch einmal an die fast immer völlig uneigennützige Beteiligung vieler Menschen und Institutionen zu erinnern. Es ist unmöglich, alle Beteiligten aufzuzählen, aber wir wollen an dieser Stelle wenigstens die Organisationen erwähnen, die am meisten zur Erhaltung des mallorquinischen Mönchsgeiers beigetragen haben: ADENA und die Societat d'Història Natural de les Balears ganz am Anfang, Grup Balear d'Ornitologia i Defensa de la Naturalesa ab den siebziger Jahren und mit besonders grossem Engagement; ICONA und die Inselregierung (Govern Balear); die Landesregierungen von Extremadura, der beiden Kastilien und Andalusien; verschiedene Zoos und Zuchtstationen von Son Reus bis nach Estland die Vögel beigesteuert haben, die hier in die Freiheit entlassen worden sind oder an Programmen zur Aufzucht in Gefangenschaft beteiligt waren. Die Europäische Union und die Zoologische Gesellschaft Frankfurts haben sich an diesen Programmen entschieden beteiligt.

Schliesslich sei hier natürlich auch noch die Stiftung Mönchsgeierschutz genannt, die fachkundig das Projekt des Umweltministeriums der Balearen zugunsten der mallorquinischen Geierkolonie durchführt.

AQUESTA ÉS, DES DE FA MILERS
D'ANYS, LA PÀTRIA DELS VOLTORS: EL
BLAU DEL CEL, EL BLAU DE LA
MUNTANYA, VORA LA MAR BLAVA •
ÉSTA ES, DESDE HACE MILES DE AÑOS,
LA PATRIA DE LOS BUITRES: EL AZUL
DEL CIELO, EL AZUL DE LA MONTAÑA,
CERCA DEL MAR AZUL • FOR
THOUSANDS OF YEARS, THIS HAS
BEEN THE HOMELAND OF THE
VULTURES: THE BLUE OF THE SKY, THE
BLUE OF THE MOUNTAIN, NEAR THE
BLUE SEA • DIES IST SEIT TAUSENDEN
VON JAHREN DIE HEIMAT DER GEIER:
DAS BLAU DES HIMMELS, DAS BLAU
DER BERGE UND DAS BLAU DES
MEERES.

(FOTO: CLIMENT PICORNELL)

UN DELS CARTELLS PUBLICATS PEL GOB
PER A LA PROTECCIÓ DE L'ESPÈCIE •
UNO DE LOS CARTELES PUBLICADOS
POR EL GOB PARA LA PROTECCIÓN DE
LA ESPECIE • ONE OF GOB'S POSTERS
CALLING FOR THE PROTECTION OF THE
VULTURE • EINES DER PLAKATE, DAS
VON DER GOB ZUM SCHUTZ DIESER
SPEZIES VERÖFFENTLICH WURDE.

La supervivència
dels darrers voltors de Mallorca
també depèn de tu.

Cartell editat per GRUP BALEAR D'ORNITOLOGIA I DEFENSA DE LA NATURALESA (GOB)
gràcies a una subvenció del DEUTSCHER BUND FÜR VOGELSCHUTZ (DBV)

